

Адаптація іноземних студентів в освітній простір України (на прикладі Вінницького національного технічного університету)

Інтеграція сучасної системи вищої освіти в європейську ставить нові завдання і умови розвитку експорту освітніх послуг. Це безпосередньо пов'язано з підвищенням конкурентоспроможності українських ВНЗ на міжнародному ринку освіти, з економічною вигодою як освітньої установи, так і економіки країни. Окрім цього, навчання іноземних студентів є певним показником статусу навчального закладу. Для ВНЗ в цих умовах однією з ключових проблем стала адаптація іноземних студентів до нового соціокультурного середовища, оскільки від цього процесу залежить успішність їх навчальної діяльності.

Підготовка іноземних студентів у Вінницькому національному **технічному** університеті (ВНТУ) почалася в 1979 році. У подальші роки кількість студентів постійно збільшується. На сьогодні кількість іноземних студентів в університеті невелика, але, проте, цей контингент вимагає до себе особливої уваги передусім тому, що студент, потрапляючи в нові для нього умови життя, зазнає великих труднощів, що сковують його діяльність.

Іноземному студенту необхідно звикнути до нових кліматичних і побутових умов, до заміни соціального оточення, до нової освітньої системи, до нової мови спілкування, до інтернаціонального характеру навчальних груп та інше.

Можна виділити три основні типи адаптації іноземних студентів: 1) іноземний студент, потрапляючи в нове соціокультурне середовище, повністю приймає звичаї, традиції, норми, цінності і т. п., які поступово починають домінувати над первинними етнічними рисами; 2) відбувається часткове сприйняття нового соціокультурного середовища, яке проявляється в прийнятті "обов'язкових норм суспільства", але при цьому зберігаються основні етнічні риси за допомогою утворення етнічних груп; 3) відбувається відмова або "відособлення" від прийняття культурних норм і цінностей, характерних для більшості представників соціального оточення [1].

Метою нашого дослідження було виявлення основних проблем в процесі адаптації іноземних студентів на прикладі Вінницького національного технічного університету. При цьому особлива увага приділялася фізіологічним, соціально-психологічним і професійним чинникам.

Результати анкети підтверджують, що процес адаптації торкається багатьох сфер життєдіяльності і не проходить непомітно.

За результатами дослідження було виявлено, що потрапляючи в інше соціокультурне середовище, іноземний студент випробовує необхідність адаптуватися до неї з різних позицій:

- як представник своєї країни, тобто як носій своєї соціокультури, традицій, звичаїв, норм поведінки, системи цінностей;
- як молода людина, тобто як соціалізована особа з властивими їй специфічними особовими особливостями;
- як студент, тобто суб'єкт діяльності педагогічного середовища і як об'єкт дії цього середовища на нього.

Література

1. Налчаджян А.А. Проблема соціально-психічної адаптації. URL: Режим доступу: <http://ethnopsychology.narod.ru> (дата звернення : 10.05.2009).
2. Витковская М.И. Адаптация иностранных студентов к условиям жизни и учебы в России / М.И. Витковская, И.В. Троцук // Вест-ник РУДН. – 2005. – № 6-7. – С. 267-283.
3. Герасименко О.Л. Некоторые аспекты социокультурной адаптации иностранных студентов / О.Л. Герасименко // Теория и практика преподавания русского языка как иностранного: материалы II Междунар. науч.-метод. конф., Минск, 15-16 мая 2008 г. – Минск: Изд. Центр БГУ, 2008. – С. 180-182.
4. Степанов Є. П. Формування культури міжетнічних відносин у студентів вищих навчальних технічних закладів / Є. П. Степанов: Автореф. дис. на здоб. наук. ступ. канд. педагог. наук. – Східноукраїнський національний університет імені Володимира Даля. – Луганськ, 2004 – С. 1 – .
5. Пассов Е. И., Кибирева Л. В., Колларова Э. Концепция коммуникативного иноязычного образования (теория и ее реализация). Методич. пособие для русистов / Е. И. Пассов, Л. В. Кибирева, Э. Колларова. – СПб.: Златоуст, 2007. – 200 с.